

Med Hensyn til Anlæg og Drift af Slanglinier, saa er der tilstrækkelige Erfaringer for, at Driften af disse, for saa vidt angaar de kortere Forbindelser, navnlig mellem Nabobyer, ikke alene bærer sine Udgifter, men ogsaa giver et Overflud tilstrækkeligt til at dække Statstelegrafens Tab i Telegrafindtægter. So længere Linierne blive, desto mindre gunstig bliver imidlertid dette Forhold, fordi den daglige Samferdsel og Samtrafik, til hvis Størrelse Telefonkorrespondancen staaar i temmelig nøje Forhold, aftager med Afstanden, medens Liniernes Kostende og dermed de til deres Drift og Vedligehold forbundne Omkostninger i overordentlig høj Grad stiger med Afstandene. Medens saaledes Traaden til en meget godt brugbar Enkeltledning af Særtraad for en 50 Km. lang Telefonforbindelse koster Kr. 750,00 eller ca. Kr. 15,00 pr. Km., saa koster Traaden til en 100 Km. lang Dobbeltnie af Kobber, 2 mm. Diam., ca. Kr. 7,000,00 eller Kr. 70,00 pr. Km. og til en 500 Km. lang Dobbeltnie, hvortil der maa bruges 4 mm. Kobbertraad, ca. Kr. 140,000,00 eller hele Kr. 280,00 pr. Km.

Sammenligner man Omkostningerne ved Telegraf- og Telefonlinier samt Forholdet mellem deres Transportevne, vil det ogsaa fremgaa, hvor overordentlig uheldig Forholdet er for de lange Telefonliniers Vedkommende.

Traaden til en 500 Km. lang Telegrafledning af 4 mm. Særtraad koster nemlig ca. 14,000,00, medens Traaden til en 500 Km. lang Telefonledning, 4 mm. Kobber, koster ca. Kr. 140,000,00, men paa den første kan der transporteres med enkteste Sort Telegrafapparater 400 à 500 Telegrammer à 14 Ord pr. Døgn med en Indtægt af Kr. 200,00 à Kr. 300,00 og med Multipleksapparater det mangedobbelte heraf, medens en Telefonlinie ikke kan transportere mere end 60 til 100 Telefonsamtaler pr. Dag, altsaa med en Indtægt (efter Kr. 1,00 Takst) af langt under det halve af Telegrafliniens.

Medens altsaa Kapitaludlægget til Telefontraaden gaar op til det tidobbelte af Telegraftraadens, saa er dens Transportevne og Indtægterne af den — i hvert Fald paa Telefonteknikkens nuværende Standpunkt — en Brøkdelen af dennes. Af denne Grund er ogsaa Afgiften for Telefonsamtaler i Reglen sat betydelig højere, end et Telegrams Kostende og stærkt stigende med Liniernes Længde (efsempelvis 9 Dollar mellem New-York og Chicago). Et rent privat Selskab, som kun vilde se hen til Opnaaelsen af den største Gevinst, vilde utvivlsomt for de længste Forbindelser sætte Afgiften for Samtaler flere Gange saa højt, som foreslaaet, idet der nemlig altid vil være en betydelig Del Forretningskorrespondance af saadan Vigtighed, at der gerne betales meget store Beløb for at erholde Fordelen af Telefonens Benyttelse, og om end Korrespondancen indskrænkes ved den højere Takst, saa sker dette dog ikke forholdsvis til Forøgelsen i Afgiftens Størrelse, i hvert Fald inden visse Grænser. Naar der imidlertid for et interurbant Telefonnet hos os foreslaas en Maksimumtakst af Kr. 1,00 ikke alene for Benyttelsen af en af de længste Linier, men for en hvilken som helst Kombination af Linier, saa er jeg for saa vidt enig i, at Taksten i et Rigttelefonnet bør sættes betydelig lavere, end hvad de økonomiske Hensyn alene kunde tilsiige, fordi jo højere Taksten sættes, jo mere bliver den interurbane Telefonering kun til Nytte for et Faatal, og jo lavere den sættes, jo større Kredse kommer den til Nytte. Saafremt et Rigttelefonnet endvidere paa Teknikkens nuværende Standpunkt ikke vil kunne lønne sig og det derfor til sin Drift efterhaanden vil kræve Statsstilfud, i hvert Fald i Form af Renter af Anlægskapitalen, saa ligger der heri en Opfordring til, som Gengæld herfor, at lade Telefonens indirekte Nytte komme saa store Kredse som muligt til gode.

Af de nærværende Komiteeindstilling medfølgende Overslag over Anlægs- og Driftsomkostninger for et Rigttelefonnet for det hele Land fremgaaer det, at Driften af samme skulde give et Overflud af ca. 4,6 pCt. af den i Anlægget nedlagte Kapital. Imidlertid antager jeg, at det vil være vanskeligt at erholde de nuværende Anlæg for de i Overslagene opførte Takstsummer og det, hvad enten Overdragelsen søges opnaaet ad frivillig Vej eller ved Ekspropriation, ligesom Ombygningen af Anlægene specielt i flere af de større Byer bestemt maa være anslaaede adskillig for lavt, saaledes at den samlede Anlægssum vil blive større end paaregnet. Med Hensyn til Driftsoverslagene for Lokaltetene ses Udgiftsbeløbene at være beregnede i det væsentlige i Overensstemmelse med Opgaverne fra vedkommende Selskaber, hvorved der altsaa er forudsat, at Staten skulde kunne drive alle disse smaa spredte Anlæg med lige saa smaa Udgifter som de private, og heri kan jeg — som tidligere forklaret — efter mine Erfaringer om Telefonvæsen ikke paa nogen Maade være enig.